

Predplata u Šibeniku:
Pojedini broj stoji 4 para.
Na kuću 6 para.
Predplata van Šibenika:
na godinu 8 Kr.,
na po godinu 4 Kr.

Vlastnik,
izdavaatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIJEČ

Pisma i predplate šalju se ured-
ništvu. — Nefrankirana se pisma
ne primaju. Rukopisi se ne vra-
ćaju. — Oglasi se tiskaju po 20
para, probna, zahvale, itd. po
40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarница
Ivan Sfiglinatz
Trg Sv. Ivana.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Šibenik, 25. srpnja.

Naš uvodni članak u predzad-
njem broju mora da je djelovao
na živce Antonija Stražićica. U nje-
govu „Jedinstvu“ od prošle subote
izkalo se. Tu je nanizao svega i
svašta, samo da se tobože opravda.
Nije uspio i ne može. Još jedan
put moramo doći do zaključka, da
Morpurgovu „Jedinstvu“ najbolje
pristaje ona naša narodna poslovica:
„Čim se ova stidila, tim se koza
dičila.“

I doista „Jedinstvo“ se diči,
što uzimlje u obranu ljude, koji su
u našoj javnosti proigrali već i
zadnju kartu. Ono bi ih htilo uz-
dići, ali to je već nemoguće, jer,
zahvaleći Bogu, i prije i posle
Handela ima u Dalmaciji poštenja
i bit će ga vada, uspkos ljudima
„Morpurgova Jedinstva“.

Svaki pošten čovjek razumije
i shvaća samo jedno: da Stražićić
nije drugo nego plaćenik, i kao
takav, da mora pisati sve, za što
ga plaćaju, pa makar i u obranu
obće poznatih narodnih odmetnika
i nametnika.

Od Stražićića ne može se drugo
ni zahtjevati, jer doskidan čovjek,
koji je protjeran iz Banata, Srbije,
Bosne i od svukuda, gdje god se je
pojavi, a koji je našao zaklonište
na uredništvu tobož hrvatskoga li-
sta, na kojemu radi proti vlastitom
uvjerenju, nije moguće, da bi se
drugčije podnio, da bi drugčije
radio.

Kao urednik „Jedinstva“, on
je samo placen, da radi izdajnički,
da truje naš javni politički život,
da zavadj, obmanjuje: u jednu rječ,
da zagovara sve, što je protivno i
štetno narodu hrvatskome u nje-
govj odredjenoj, ali teškoj borbi za
ostvarenje hrvatskih težnja.

I nadošlo je napokon vrijeme,
kad već nijedan hrvatski otačbenik
nije mogao nego sa zgražanjem uzeti
u ruke njegovo „Jedinstvo“; došlo
je vrijeme, kad je taj list, koji se
kočio naslovom organa bivše hrvatske
narodne stranke, na jedan put po
zasluzi ostao osamljen.

I stranka, koju je on tobože
zastupao, ostavila ga.

To je bio udarac za plaćenika,
za pribjeglicu. Da ga paralizira,
sklonio je svog gospodara Morpurga,
da „Jedinstvu“ promieni ime i da
ga izdava tri puta na sedmicu. Očaj-
ničko naprezanje kao da je uspjelo,
pa dotepanac, odasvud otjeran, misli
da može još i danas sipati i štrcati
otrov u naš javni život. Hoće li to
dugo trajati? Uvjereni smo, da ne
će, jer će doć doskora i ono vrijeme,
kad će plaćeniko „Jedinstvo“ bit
izbačeno iz svakog hrvatskog dru-
štva, iz svake hrvatske kuće, iz svak-
og javnog hrvatskog lokala, a onda,
- ako bude htjelo i dalje trovati -
zabavljati će samo one, kojima nje-
gova rabota ide u račun, a te ćemo
mu rado propustiti.

U svojoj plaćeničkoj raboti, taj
čovjek uzeo je u svom listu u za-
štitu i onu crnu družbu, koja je
sad pred izbore u Šibeniku podigla
gujsku glavu. Drugčije nije moglo
biti, to baš potvrđuje onu veliku
istinu, koja je Stražićića toli ljuto
ubola, t. j. da se narod mora čuvati
svih onih, koje njegovo „Jedinstvo“
hvali ili brani, a drži se onih, koje
taj list napada. To je istina neobor-
iva, podkripljena mnoštvom činje-
nica i dokaza.

Da je crna družba u sebi priuba
dobra, ne bi je Stražićić sigurno
branio, jer on ne može, nije sposo-
ban da brani ono, što je dobro,
što je hrvatsko.

I zato su se izjalovili svi na-
pori crne družbe. Ona danas stoji
pred odsudnim časom. Mislija je, da
će iz početka nudjanjem sloge, po-
zivljanjem na sporazume, a onda
strahovanjem, prietnjama i agitaci-
jom skloniti svjestne i poštene hr-
vate šibenske, da s njom ugovaraju.
Ali svjestni i poštenu hrvati šibenski
odkloniše svako ugovaranje, držeći
se one mudre pučke riječi: „U stara
zlotvora nikad nova prijatelja“.

To isto velimo i Antoniju Stra-
žićiću, i još mu nadodajemo: Sve
je liepo sareno — do čovjeka. —

Čovjek, koji nije znao ni mogao
da vjerno služi Srbima, ne može,

otjeran od njih odasvuda, da služi
ni Hrvatima. Takav čovjek može
služiti samo Morpurgu i onoj crnoj
družbi u Šibeniku, u Vrgorcu, u
Leceveci, na Muću, Omišu, itd.

Bez crnih družba Antonije
Stražićić ne bi mogao živjeti. Bez
njih on bi propao, i za to je nje-
govo „Jedinstvo“ proti svakomu i
svemu, što je pošteno, hrvatsko.

Branje i čuvanje maslina.

Kao što se kod nas gojenju maslina
ne posvećuje nikakova, ili posve mala briga,
tako isto biva sa branjenjem i čuvanjem
maslina, kao da od ovog ne odvisi dobra,
ili loša vrsta ulja.

Masline se beru na ljestvama (ska-
lama) a češu se rukom ili mlate štapom,
pri čemu se nema nikakova obzira na
mlade jednogodišnje grančice. Ove se
izlome, a kad ovih nestane, nestane i ploda
došaste godine, pošto masline daju plod
samo na dvogodišnjoj mladici (grančici).

Masline, što se češu rukom, bacaju
se na zemlju, više puta na kamenje, pri
čemu se izrane, a izranjene su i one, što
se mlate štapom. Od ovakvih maslina
ne možemo dobiti nikad fino ulje, jer se
rana upali i maslina počne gnjiti.

Da dobijemo dobra ulja, treba
da masline češemo samo rukom i da ih
stavljamo u koš ili torbu, a dopušteno
je bacati ih na tle samo onda, ako su
stabilna niska i ako nema pogibelji, da će
se maslina izraniti, pri čemu se upotrebljuju
prostrte ponjave (lancuni). Masline
do kuće prenašaju se u sprtvama (krto-
lima), a ne podnipošto u vrećama, na
živincetu, pošto se tu masline stisnu, te
užešom izrane i više puta po putu prvo
ulje iz njih izcuri.

Budući da zreloća maslina mnogo
upliva na vrstnoću ulja, razuman gospo-
dar ovoj će posvetiti osobitu brigu.

Sve masline što su na maslini kao i
sve smokve na smokvi ne dozore u jedan
put i stoga se i sa branjenjem masline ne smije
čekati dok i zadnja dozori ili bolje kako
mi kažemo poerni. Od ovakvih maslina
ne ćemo nikada dobiti dobro fino ulje, već
ulja odviše mastna, prosta i suviše polo-
jnena. Masline bi se imale brati u dva
navratka, a ne nikada prije, nego li su

postigle stupanj zreloće, kod nas kad
one zaruse, a ne ni prije ni posle.

Ako hoćemo, da dobijemo dobro
fino ulje, moramo pri kupljenju razlačiti
zdrave od ranjenih i gujihli maslina.

Kad smo ih obrali, pobrali, očistili
i kući zdrave donieli moramo odmah
snijima u koš. Nije li ovo moguće, tada
ćemo ih prostrti na tanko i to za što
kraće vrijeme.

Bacati masline u hrpe, miešati ih
lopatom, polivati vodom, ubitačno djeluje
na vrst ulja. Od ovakvih maslina dobiju
se ulja loša, koja u trgovini imaju samo
tu vrijednost, da služe za mazanje strojeva
(makina), a naravno i cijena im je posve
niska. Što tek da rećemo o onomu ulju,
koje se dobije iz onih maslina, koje se
na mjesecu ili mjeseca drže u bačvama u
vodi ili bez vode, a u kojima se više
puta crvi zakote? Kažemo ulje nam *pači*.
A kako nas ne će pećati u grlu, kad i
masline, iz kojih smo ulje dobili,
bile su za djubrište, a ne za tieštenje
dozrele.

Treba da izbijemo iz glave misao,
da ćemo, što kasnije meljemo masline i
čim su one gnjilije, iz njih dobiti više
i fino ulje. To ne. Najviše i najbolje se
ulje dobije iz maslina tekak obratih i
odmah samlivenih i otijestelih.

Znamo, da će nam mnogi reći, e
pa to je nemoguće. Da, i mi priznajemo,
da će biti nemoguće za pojedince, ali to
u obće nije nemoguće.

Danas • tome ne ćemo govoriti, već
u došastom članku, kad budemo govorili
o pravljenju ulja, ali svakako moramo
naglasiti, da onako, kako se kod nas beru
i čuvaju masline, čuditi se je, kako dobi-
jemo i ovakova ulja, kakova imamo.

Zašto u obće mi hvalimo ulja, koja
su učinjena *pod noge*, ili iztještena *na
ruke*? Ne zaisto za ništa drugo, već
samo za to, što se tako radi dok su
masline svježije, kad težaku ulja za kućnu
potrebu treba.

Može li nam vlada, ili koja druga
vlast u ovom pomoci i u susret nam
doći? Ne. Treba da sami uvidimo svoju
korist i da nastojimo poboljšati svoje pro-
izvodje. Znamo, da će nam mnogi reći:
a što bih ja razbijao glavu oko maslina.
Ja ih imam toliko, koliko mi je potreba
ulja za kuću, pak što me briga. Jest,
sve je ovo liepo, ali treba da se i mi

Hrvati šibenske županije junaci na moru

Krvavo kolo s Mletčanima na moru
zagraše Hrvati netom se god. 830. oslo-
bodihše od franačkog jarma, i to baš s toga,
što su Mletčani držali za Franke.

Kasniji mletački kroničari, kad
spominju pomorske ratove s Hrvatima,
ne znadu za drugo, nego za same Nere-
tljane, dok nam suvremeni spomenici
jamče, da je u tim bitkama sudjelovala
ciela državna hrvatska mornarica, u koju
moramo ubrojiti i šibenski odio sa svojim
glasovitim *liburnama*.

Tada vladajući hrvatski ban Mojslav
(g. 830—859.) bio je po svojoj osnovi i
namjeri odredio sve, što je bilo potrebno

za tu veliku vojnu, pa je nemoguće i po-
misliti, da u toj osnovi nije uzeo u obzir
šibenčane, na glasu junake i pomorce.

God. 839. mletački se dužd Petar
Tradonik podiče sa svojim brodovljem
proti hrvatskom banu Mojslavu (*Selavom*
belliosis navihus expugnaturam
adivit), koji je zapoviedao hrvatskom
mornaricom.

Mletčani su dolazili kao odmazdnici
onih uvreda, pljačkanja i svakojakih na-
silja, kojima su im se Hrvati kroz više
stoljeća *osvećivali* na Jadranu.

Ivan Diakon mletčanin, koji to piše,
ne kaže, da su Mletčani pobiedili, jer da su
pobiedili, ne bi on za stalno to prenućao.
Valja dakle zaključiti: ili da su Mletčani
bili od Hrvata potučeni, ili da je Tra-
donik uzmaknuo, jer nije smio da se s
Hrvatima ogleda. Izvori mletački dapače
kažu i to, da je dužd Tradonik ugovorio

s Mojslavom mir, kad je mletačko bro-
dovlje stiglo pod neko mjesto, što se
zvalo „Sancti Martinis curtis“.

Na, bilo kako mu drago, od celog
tug pomorskog poduzeća gori spomenuti
mletački kroničar drugo nam ne ostavi
pisano, nego to, da je Tradonik s Mojs-
slavom morao utanačiti mir, i da se isti
dužd, odplovivši tada na jug prema ne-
relvanskim otocima, sastao s velikim žu-
panom — Družcem (Drozaico), s kojim
se je takoljer morao nagoditi i pomiriti.

Po tomu kazivanju potvrđuje se
ono, što smo malo više opazili, t. j., da
mletačka mornarica nije stradala od sa-
mih Nertljana, nego da su i Bielo-hrvati
imali jaku mornaricu, kojom bi često do-
plovili sve do latinskih (romanskih) gra-
dova u zapadnoj Istri, pače i do samih
Mletaka.

Ako sada uvažimo, da je za hrvat-

skih doba grad Šibenik bio između Krke
i Cetine jedini hrvatski grad na primorju,
ako promislimo, da je na tom primorju
jedino Šibenik sa svojom od naravi utvr-
djenom lukom i sa svojim na kratko raz-
maknutim otočjem mogao prama načinu
vojevanja onih doba biti najzgodnije i
najsigurnije pristanište hrvatskoj mor-
narići; ako k tomu nadodamo, da su
Hrvati, nastanjeni po primorju i po oto-
cim šibenske županije, bili poprimili svu
vještinu starih Liburna i Ilira u gradljenju
brodova i da su brzo postali smionii bro-
dari, tada ćemo doći do razboritog zak-
ljučka, da je Šibenik morao bit ratna
luka hrvatske mornarice i da su osobito
šibenski junaci na moru igrali najpogla-
vitiju ulogu u svim onim bojevima, što
su ih imali Hrvati s romanskim žiteljima
Istre i Italije, naročito s Mletčanima.

(Sliedi.)

priviknemo, da ne pletemo uvijek kotac kô otac, već da nastojimo našem ulju podići cieniu i ugled, pak makar ga i za samu kućnu porabu pravili.

Da prikupimo. Da dobijemo dobro ulje moramo: brati masline, kad su prema mjestnim prilikama postigle pravi stupanj zreloće; pomnjivo pribirati masline i razlučiti zdrave od gnjilih, pokvarenih, osušenih, prezrelih ili nezrelih; samliti masline i iztještiti iz njih ulje po mogućnosti odmah netom su kući donešene; ako ovo nije moguće, a ono barem iza posve kratkog vremena, preko koga su bile pomnjivo čuvane.

Ovakvo se ima maslinama postupati, ako hoćemo, da dobijemo fino ulje. Je li moguće, da naš težak, posjednik itd. pri današnjim prilikama može svak za sebe napraviti fino ulje, navesti ćemo u narednom broju.

Svakako budu li se naši težaci držali ovdje iztaknutih nazora, oni će, i ako ne žele praviti fino ulje, u velike poboljšati i prosto ulje, koje oni danas većinom za kućnu porabu prave, tim više, što se ne iziskiva Bog zna kakova truda, dangube i troška.

NA ZNANJE OBĆINARIM.

Ono, što sam vam nekidan mojim javnim pismom rekao, to danas opet potvrđujem.

Poznato vam je, da su obćinski izbori na vratima. Samo radi toga vama poznati neprijatelji svakog dobra, upeti će sve snage, da vas u ovako važnome času zavaraju, oni će sada bolje nego ikad doslen nabrusiti svoje staro oružje laži, klevete i ocrnjivanja, jer je to još jedino, što im ostaje sada, kad više da su spali na najniže grane. Rekoh vam: hrdja se zlata ne hvata, a uvjeren sam, da se ni vas ne će ta guba primiti, već da će, kao i do sada, tjerati od sebe napastnike i lažce.

Budite svjestni, oprezni i lukavi, jer je zlobe u tih vaših protivnika preko mjere, jer se oni ne će zasmiriti ničega, ni najnižeg sredstva, jer njima nije ništa sveto, a najmanje icije poštenje i jer su kadri svega i svašta, kô što ste se već uvjerili odavna. Od njih ne zapamtiste nikad ništa dobra.

Neka ruju, neka lažu, neka vabe; tko zna za obraz, ne će i ne može k njima.

Pomoću sloge i istine predobit ćemo ih sada i vazda; slogom i istinom svi na izbore, da našu obćinu oslobodimo od tih nametnika i očistimo od nevjerne i pogibeljne čeljadi.

Bude li potreba javit ću vam se opet.

MARKO STOJIC
načelnik.

Izborna kronika.

Iza kako je stigla od Zemaljskog Odbora odluka o pregledbi obćine, učinjenoj usljed onih niskih tužba Borčila i Škarice, pomamila se ova dvojica. Dolazili na obćinu, da hoće taj spis. Kad nisu našli načelnika, brzojavili odmah u Zadar, da im načelnik ne da vidjeti odluku. Poslužili se lažima, po običaju.

Nama je poznato, da je gosp. načelnik pozvao Borčila i Škaricu, da je u obć. uredu sio izmedj njih i stao im čitati tu odluku. Oni se tad skočili, otišli, jer da ne će slu-

šati, već da hoće prepis. I opet se brzojavno tužili u Zadar. Došla iz Zadra naredba, da se Borčilo i Škarica imadu upoznati sa sadržajem odluke, kao da im je načelnik to uzkratio. Načelnik Stojic tad brzojavlja Zemaljskom Odboru ovo: *Zalim, što se još vjeruje tužbama Borčila i Škarice. Nemam razloga kratiti im pregled vaše odluke. Nisam pronevjerio narodnog novca, već sam mojim poštenim radom doprinio, da se moja obćinska uprava može nazvati uzornom, čim se ponosim. Stojic.*

Prekojučer sazivlje načelnik sjednicu Upraviteljstva, da na njoj priobći sadržaj odluke Zemaljskog Odbora. U sjednici, netom je tajnik stao čitati odluku, Borčilo i Škarica ustaju, ne će da slušaju i odlaze. A ipak opet se brzojavno tuže u Zadar.

Čujemo, da će gosp. načelnik uručiti Škarici i Borčilu prepis te glasovite odluke, radi koje su toliko biesnili. Dobit će je i vidjet će, da su tjerajući liscu, nagazili na vuka.

Ne treba ni kazati, da će sada crna družba, kad joj Borčilo i Škarica prinesu prepis te odluke, zapodjeti novu larmu, novu viku i graju. Oni će izvrćati po svom starom zanatu lagati i trubiti svega i svačesa, jer misle da im sada u vrijeme izbora može još pomoći njihovo varanje i izvrćanje. Sad će se oni ukazati u svoj svojoj golotinji.

Nije se ni čuditi crnoj družbi, kad zabjesni. Nitko više ne će, da joj upre u kola. Na Konjevratima u nedjelju po podne doživjela je što je zaslužila: ruglo. Hrvati ove i drniške obćine imali su tog dana ondje sastanak. Bilo ih je pet stotina. Sve je teklo u najljepšem hrvatskom skladu, dok pred večer ne stigoše nekoliko krmeljaci. Medju njima glasoviti Don Marko Zenik vas napuhan, mašuć i gjevajuć. — Hoće don Marko, gdje je narodu preporučivati crnu družbu! Htio don Marko dakle da i tu pred ljudima iz Konjevrata, Gradine, Lovova, Gorisa, Brnice, Mirlovića i Pokrovnika izkaže svoj govornički dar, digao se, da besjedi narodu, al mu župnik Labor naredi, da sadje.

Ne će jogunica don Marko, da sadje, hoće da besjedi, hoće da preporučiva svoje jedine prijatelje, svoju crnu družbu, al mu narod zaglušnim prosvjedovanjem zatvara široka usta. Narod neprestano kliče: Živio Stojic! Živila Hrvatska!

Biedni don Marko! Bit će kasnije, da se utješi morao držat svoju govoranciju ili žabam u Morinjama ili gdje god po putu kojem krmeljaku.

U Krapnju u nedjelju po podne opet krmeljacima slabo. Poslali oni tamo svoga „načelnika“ Fontanu, Nikitu Marinkoviću i Dumu Škaricu, da love izbornika. Kad gospođa na kraj, a to cieti Krapanj pred njima. Čuli su ih svakojakih, a najzad im Krapljani pokazali put, kuda su i došli. Vratili se duga nosa i tužni, što nisu mogli pomutiti slogu onih čeličnih naših školjara.

Isto popodne pred večer prošao preko Krapnja na povratku iz Rogoznice i Primoštena, gdje je bio u službenom poslu, D. Krstelj. — Netom ga u Krapnju ugledaše, udariše svi u klicanje i pozdravljanje. I tako cijelo selo, koje je malo prije

bilo proti krmeljaškim perjanicama, obrnulo u prijateljski pozdrav D. Krstelju.

Jučer po podne u Rasline također dodjše neki krmeljaci, da bi posijali svoje sjeme. Ali odoše brže bolje odkud su i došli, jer im se bila pripravila mužika. Zaludu, kod svjestna naroda nema njima nigdje mjesta. Oni to vide, njih to peče, radi toga biesne i ne znadu što rade. Još će i gore.

Krasno galami i previja se crna družba. Gdje god koji njezini dodju, svukud drukčije govore i predlažu. Tako u jednom selu vele, da će novi načelnik biti Fontana, u drugom da će bit Iljadica, u trećem da će bit Inchiostru, u četvrtom Dane Bailo, u petom Stojic itd., sve kako misle da im ide bolje u račun, da lašnje zavaraju i koga k' sebi primame. Sve utaman, narod se pita: a kako može bit toliko načelnika? Nisu ljudi čuci.

Kako crna družba vara, najbolje znade ona sama. Rondara, po njihovim obećanjima i lažim, bit će na hiljade, poljara još više, redara i redarstvenih komesara na stotine. Zakupnika ribarnice ima bez broja. Zakupnika mesarnice cijelo čudo. — Ovim jadnim zavaranim rastu zabubice. Misle, obogatit će se kao Rora. To su izbornici crne družbe.

A da se crna družba i sama ruga i pliši svojih obećanja, najbolje zna pripoviedati Šarić. Veli on: „toliko smo toga obećali, da ni ruski car ne bi mogao sve održati“. Kaže još: „kad promislim na sve, bolje bi bilo da budemo potučeni“. Kako se vidi, zna i Šarić kadkad koju pametnu odvalit.

Neka tako, neka. Savjest ih peče i plaše se pustih svojih laži i varanja.

U Zatonu (Jadrtovac) na sjednu Jace Mattiazza radilo 14 Krapljana. K' tim tezacim došla četica crne družbe, te ih stala nuditi pri ovoj pustoj žegi: „mi vam vino, vi nami prokure“. Težaci i žedni i gladni ne okusili se vina, već ostavili radnju, a i četicu duga nosa, da razmislja nad poštenjem i ljudstvom. Žuljevite ruke, čelo pošteno.

Kako se čuje, poznati Kuzmić grdi i psuje šior Vice Rošina, jer da ga on ne samo izdaje, nego i povećava sve, što mu on povjeri glede izbora i njegove agitacije, pa se ljuti, što to dolazi u „Hrvatsku Rieč“.

Mi ozbiljno prosvjedujemo, jer je svakomu poznato, da šior Vice zna mačati. Bilo bi teško Kuzmiću, kad bi šior Vice razriješio usta. A najbolje bi bilo, kako šior Vice veli, da Kuzmić ne niče, gdje ga ne siju.

DOMAĆE VIESTI.

Posljednim brojem našeg lista iztekla je preplata na prvi tromjesec. Molimo naše cijen. predhrojnike, koji su se samo za taj rok preplatili, da izvole obnoviti preplatu. „Hrvatska Rieč“ zapada od danas do konca ove godine Kr. 3.60

Naši čitatelji i prijatelji neka i od sada šire naš list, koji će uvijek ostati ovako neodvisan, čvrst na braniku hrvatskih prava i interesa. U tom radu kriptić će nas ono priznanje i onaj odaziv, što smo našli kod svih čestitih rodoljuba širom hrvatske domovine.

Dolazak vojske Prekojučer u jutro stigla su ovdje i druga dva bataljona 22, pukovnije grof Lacy i to jedan iz Splita, a jedan iz Dubrovnika. I tu je vojsku dočekao izvan grada zastupatelj poglavarstva s našim načelnikom Stojicem, koji ju je u ime cijelog grada najljepše pozdravio. Dočekala ju je i „Sibenska glazba“ i dopratila u grad uz veselo udaranje koraćnica.

Čujemo, da je cijelo častništvo najoduševljenije dočekalo g. načelnika i odmah mu skupno izrazilo najtopliju hvalu na gostoljubivosti. O susretaju i pozdravima izmedju g. načelnika i pukovnika D. Velebita u prošli petak nismo mogli u zadnjem broju potanko izvjestiti, jer nismo bili obavješteni. Upućujemo zato naše čitatelje na dopis iz Šibenika, koji će izići u sutrašnjem „Narodnom Listu“. Tu će naći opis svega.

Prva vojnička vježba obavljena je jutros. Momčad je izašla vrlo rano, po hladu, a vratila se oko 10 sati. Pohvalno je, što se vježbe tako udešavaju, e da momčadi ne bude teško na velikoj sunčanoj žegi.

Častništvo vojske, koja se nalazi ovdje, imalo je jučer u prostorijama Zanchi-a zajednički objed, na koji je bio pozvan gosp. načelnik Stojic, zastupatelj poglavarstva g. Moscovita i obć. blagajnik g. P. Kovacev, koji je bio častništvu pri ruci kod namještanja i ukonačivanja vojništva.

Jučer popodne stigla u našu luku treća divizija ratnog brodoljva pod zapovjedništvom podmorovodje Guida Conarda.

Sajam sv. Jakova, sv. Ane i svetog Kristofola prolazi u Šibeniku dosta veselo. Sveta iz vana nema vele, al se ipak opaža u ulicam gradskim neobična živahnost. — Večeras na obali udarat će „Banda Cittadina“.

U stolnoj bazilici danas je krizma. Sutra na večer je koncert vojničke glazbe, a sutra u jutro će „Sibenska Glazba“ obaći grad uz udaranje veselih koraćnica.

Prvi državni izpit položise s odličnim uspjehom u Zagrebu naši mještani, vrijedni mladići Kazimir Pasići i Justo Matačić. Čestitamo njima i odličnim njihovim obiteljima!

Preminuo je jučer u 10 sati u jutro naš dobri i vrijedni pristaša, čelik Hrvat, Joso Berović, iza kratke i teške bolesti. Obitelji, cijelom rodu naše najiskrenije saučesće, a njemu vječni pokoj!

Iz Zlarina nam se tuže na ponašanje nekotjih vojničkih častnika, koji su bili u nedjelju u onome mjestu. Njekoji momci kupali se. Čuju iz brodice u kojoj su častnici bili nekoje uvredjive riječi njima upravljene. Njemački su govorili misleć valjda da Zlarinjani ne će razumjeti. Čulo se koji su izrazili bili: „Laus buben“ i drugih talijanskih nepristojnih izraza od jednog Šibenčanca, koji je izmedju njih bio. Zlarinjani, koji su se kupali bili su momci akademičari koji su svim dobro poznaju njemački. Na pogrdne njemačke i talijanske izraze odgovorili su im kako su zaslužili, a oni podviti rep i muč. Kad su u selo došli sjeli su za sofru, a kad se ponapili rujna vina, stali uvredljivo, izazivno pozdravljati i kape skidati nekotjim našim gospojicama i seljakinjama.

Preporučujemo za ovaj put samo, nadležnim da svoje podčinjenike upute na uljudno postupanje, jer bi mogla jednom i nevera nastati.

Morgurgovo „Jedinstvo“ bunca i biesni. Nezna jato što govori. Nije se čuditi pri ovakovoj žegi svemu tomu, jer i pri samoj pomisli, da su njegovi štice-nici svukud dočekani maćom deračom, „Jedinstvo“ hvata mlika i biesnoća propale čeljadi kakav mu je i urednik.

Naše Brzojake.

PETROGRAD, 26. Neprijateljske se čete u Mandžuriji kod rieke Tumen nalaze na samih dvanaest kilometara razmaka. Velika bitka može započeti od časa do časa.

LODZU, 26. Ovdje je otkrivena tajna tvornica bomba u jednoj kući Kamienca-ulice. Kućegazda bio je odmah uapšen.

MONASTIR, 26. Opet je došlo do krvave sječe sa strane Bugara u okružju Perlepskom.

CARIGRAD, 26. Sultan je obćao podpor onima, koji su ostali ranjeni ili bud kako oštećeni prigodom atentata na njegovu osobu.

BEČ, 26. Ubojica Hein bio je osuđen na osam godina zatvora.